

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 29 [723] | Субота, 25 липня 1981 року | Ціна 2 коп.

ЗАВДАННЯ ПЕРШОГО РОКУ — ДО 7 ЛИСТОПАДА,

П'ЯТИРІЧКИ — ДО 115-ї РІЧНИЦІ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ В. І. ЛЕНІНА!

МАЙСТЕРНІСТЬ І ЯКІСТЬ

Чернівецький складзеркальний завод розташований у промисловій зоні міста. Основна продукція підприємства — це дзеркала, світильники для люстр, скляні банки для консервування.

Тут, серед багаточисленного колективу, трудиться і компактна група глухих, до складу якої входить сім чоловік.

Я побував на заводі, познайомився з трудовою діяльністю нечуючих, розмовляв з керівниками згаданого підприємства.

Спостерігаю за роботою складувів. Кожен з них швидко і майстерно виконує свою операцію. Один робітник при допомозі спеціального пристрою за хвилину виготовляє три-чотири світильники.

Начальник склоцеху Леонід Костянтинів Юхтин розповів:

— Група нечуючих у нас працює недавно, всього два роки. Спеціальностей, що відповідали б нашому профілю виробництва, в них не було. За короткий строк, буквально за два місяці, молоді робітники пройшли курс виробничого навчання і стали кваліфікованими майстрами. Кожен з них завжди готовий замінити товариша, якщо це необхідно.

Хочеться відзначити найбільш здібних і активних,

які вносять вагомий вклад у виконання плану нашим цехом. Це — Степан Васильович Шістка, Василь Васильович Сопівник, Федір Якович Чемерис. Вони виконують виробничі норми на 120 і більше процентів. Дисципліновані, беруть участь у громадському житті колективу. Так, наприклад, Василь Сопівник займається фізкультурою і спортом, відвідує спеціальну секцію, створену при об'єднанні УТОГ. Він виступає в складі збірної команди на республіканських і зональних змаганнях з футболу, баскетболу і волейболу серед глухих.

Старанністю у роботі відзначається також складувач Ганна Михайлівна Макеева, шліфувальник Степан Васильович Голодний та інші.

— Дайте нам ще таких працелюбів і ми із задоволенням приймемо їх, — каже Л. К. Юхтин. — Користуючись нагодою, хочу висловити щиру подяку педагогічній колективі спеціалістів за виховання таких активних трудівників.

Гідно несуть трудову вахту першого року одинадцятирічної п'ятирічки нечуючі виробничники компактної групи, прагнучи достроково виконати намічені завдання.

Г. ВЛАСОВ.

м. Чернівці.

Доброї слави зажила на Комунарському УВП гальванік Тамара Іванівна Бережна. Трудівниця неодноразово виходила переможцем у соціалістичному змаганні. Норми виробітку вона виконує на 130 процентів.

Т. І. Бережна прагне справитись із завданням 1981 року до 7 листопада. Фото І. ХАРКІВСЬКОГО.

ПІДКРІПЛЮЮТЬ ДІЛОМ

Трудівники підприємства широко розгорнули соціалістичне змагання за підвищення ефективності і якості роботи, прискорене впровадження науково-технічного прогресу, успішне виконання і перевиконання завдань нинішньої п'ятирічки.

В усіх колективах УВП одержала підтримку і поширення ініціатива по завершенню особистих і бригадних завдань першого року п'ятирічки до 7 листопада.

Старанно трудяться в ці дні нечуючі нашого підприємства. Так, за 6 місяців нинішнього року план з реалізації продукції виконано на 105,8 процента, план з товарної продукції — на 106,0 процента. За цей час виготовлено продукції з державним Знаком якості на 857 тисяч карбованців. Питомо вага виробів, атестованих почесним п'ятикутником, становить нині 89,8 процента при плановому завданні 83,3 процента.

М. ПЕЩЕРІН,
директор Полтавського
УВП-2.

Із завзяттям, злагоджено працює на Харківському тракторному заводі комсомольсько-молодіжна бригада обрубників чавунно-ливарного цеху № 2. Колектив постійно серед перших у соціалістичному змаганні, адже кожен з членів бригади виконує змінні завдання на 130—160 процентів.

На знімку: (зліва направо) О. М. Гусев, П. М. Литвинов, О. М. Власенко, П. П. Школьник.

Фото М. ІОСИПЕНКА.

«...Яке важливе було для солдатів влучне слово, сказане своїм, доморослим поетом, або малюнок у скромному бойовому листку. Бо це слово, цей малюнок були звернені безпосередньо до них». Так у книзі Л. І. Брежнєва сказано про авторів експозиції «Художники на Малій землі», яка 20 липня відкрилась у Виставочному залі Спілки художників України.

1943 роком датовано аркуші, що становлять хвилюючу графічну розповідь про невмирущий подвиг захисників Новоросійська.

ПАМ'ЯТАЄМО І БЕРЕЖЕМО

Немов літопис 225 днів сприймаються зарисовки, зроблені в окопах і бліндажах, на передовій. Вони розповідають про героїв, які стояли на смерть. У дивізії сторожових катерів, у 255-й Червонопрапорній бригаді морської піхоти народилось понад 200 малюнків П. Кирпичова, військового художника студії М. Б. Грекова, якого було направлено в 18-у армію. Вісімдесят з них, що стали час-

тиною виставки про тяжкі бойові будні малоземельців, автор прокоментував на київському вернісажі.

Справляють велике враження твори народного художника РРФСР, лауреата Ленінської і Державних премій СРСР Б. Пророкова. Більше двадцяти зарисовок відтворюють бойову біографію заслуженого художника РРФСР, члена-кореспондента Академії мистецтв СРСР Л. Соїфертіса. Живо-

писними полотнами представлений І. Константинов і К. Дорохов.

Виставка «Художники на Малій землі» була створена три роки тому в Москві в період всенародного обговорення книги Л. І. Брежнєва. Експозиція побувала в семи містах-героях, у трудівників Сибіру і Далекого Сходу. З нею знайомились у Чехословаччині й Угорщині, Болгарії, Югославії і НДР. Нині з виставкою зустрілись трудівники міста-героя на Дніпрі.

(ПАТАУ).

ПО РІДНІЙ КРАЇНІ

РРФСР

ХЛІБНІ МАРШРУТИ

КРАСНОДАР. Перші ешелони з зерном нового врожаю відправлено з Кубані в Сибір і на промисловий Урал. У вагонах — знаменита кубанська пшениця найвищої якості. Сильну і цінну пшеницю, яку відвантажують на схід країни, виростили хлібороби Усть-Лабинського, Тимашевського, Кореновського та інших великих зернових районів. Хлібним маршрутам залізничники Північно-Кавказької магістралі надають «зелену вулицю».

БІЛОРУСІЯ

З ВІТРОМ
ЗМАГАЮЧИСЬ

МІНСЬК. Значно знизити опір повітря, що виникає під час руху автомобілів, допомагають нові розробки конструкторів Мінського автотовару. Творці МАЗів оснастили кабіни і борти причепів оригінальними обтічниками і стабілізаторами, що дає змогу підвищити ефективність роботи автомобіля, на 4 проценти знизити витрату палива. У цьому році підприємство почне оснащувати такими обтічниками всі автопоїзди, що випускаються.

(ТАРС).

УКРАЇНА

ФІЛЬТРОПРЕС — У СЕРІЇ

ЖИТОМИР. Серійне виробництво автоматичних фільтропресів почато на Бердичівському заводі хімічного машинобудування «Прогрес». Апарати надійно забезпечують очищення вод, дають можливість обходитися без громіздких очисних споруд. Уже в нинішньому році підприємство поставить для природоохоронних об'єктів країни шість таких фільтрів.

ЕСТОНІЯ

ДБАЮЧИ ПРО ПОБУТ

СІНДІ. Одночасно з реконструкцією почалась реалізація широкої програми соціального розвитку текстильної фабрики імені 1-го Травня. Тепер на підприємстві щороку споруджують не менш як 60 квартир для робітників, у селищі текстильників створюється культурно-побутовий центр, до якого ввійшли школа, комплексний пункт обслуговування, дитячий садок. Усе це благотворно позначається на виробничих показниках: колектив, який довгий час відставав, достроково виконав піврічне завдання.

(ТАРС).

ДЕКАДА ПОЛЬСЬКОЇ КНИГИ

На Україні почалась традиційна Декада польської книги з нагоди національного свята ПНР — Дня відродження Польщі. Велика експозиція суспільно-політичної і художньої літератури, технічних і спеціальних видань — понад 17 тисяч книг майже 800 назв — розгорнута у київському магазині «Дружба».

Відкриваючи Декаду в Києві, начальник республіканського державного об'єднання «Укркнига» Ю. М. Юрченко підкреслив, що кращі твори літератури братнього народу мають у нашій країні велику популярність. Тільки на Україні за роки Радянської влади твори польських авторів видавались 352 рази загальним тиражем близько 13 мільйонів примірників. Зростаючий інтерес до духовної творчості польського народу, відзначив промовець, пояснюється глибокими почуттями дружби і симпатії радянських людей до трудящих соціалістичної Польщі.

Учасників відкриття Декади вітали член Спілки письменників України В. Г. Струтинський, учасник визволення Польщі від фашистських загарбників, генерал-майор у відставці В. Б. Пилинський, консул Генерального консульства ПНР у Києві Ю. Новотний.

Декади польської книги почалися також у Ворошиловграді, Харкові, інших містах республіки.

(ПАТАУ).

Зручні і красиві плаття, костюми, джемperi, що їх випускає Донецьке виробниче трикотажне об'єднання. Асортимент їх постійно оновлюється. В нинішньому році трикотажники пропонують покупцям 20 нових моделей із Знаком якості.

З початку року колектив підприємства виробив надпланової продукції на 850 тисяч карбованців.

На знімку: художник-модельєр Л. О. Муромська і головний інженер об'єднання Л. Я. Вирін розробляють нові моделі одягу.

Фото Л. САМСОНОВА.

(Фотохроніка ПАТАУ).

ТУРБУЮЧИСЬ ПРО ПРИРОДУ

«Охорона навколишнього середовища» — такий запис про предмет, що вивчається, вперше з'явиться в залікових книжках студентів хіміко-технологічного факультету Дніпродзержинського індустріального інституту.

Вчені вузу, спеціалісти хімічних і металургійних підприємств міста, працівники медичних закладів знайомлять майбутніх інженерів із засобами і способами боротьби з забрудненням атмосфери.

Є вже й перші практичні результати. Студенти і ви-

кладачі розробили технологію утилізації шкідливих шлаків у виробничому об'єднанні «Азот». Раніше ці відходи вивозилися на звалище, а тепер з них одержують рідке паливо, що не поступається своїми властивостями нафті, виробляють бітум — цінний матеріал для будівництва шляхів.

Набуті знання допоможуть майбутнім хімікам-технологам організувати виробництво, передбачивши заходи по охороні навколишнього середовища.

(ПАТАУ).

ЗА ЄДИНИМ НАРЯДОМ ПЕРЕВАГИ ОЧЕВИДНІ

Бригадний метод організації праці ми вперше застосували вісім років тому, коли об'єдналися два підприємства: УВП-1 та УВП-2. Щоправда, прогресивна форма роботи була далеко не схожа на нинішню хоча б тим, що заробітна плата розподілялась між членами бригади згідно встановленого розряду.

Час показав, що такий підхід до справи мало-ефективний. А невдовзі передові колективи країни, випробувавши на ділі, внесли ділову пропозицію: запровадити розподіл зарплати тільки з урахуванням коефіцієнта трудової участі (КТУ). Завдяки цьому створилася матеріальна зацікавленість кожного члена бригади в підвищенні продуктивності праці, поліпшенні якості вироблюваної продукції, зросла також професійна майстерність виконавців та відповідальність не тільки за свою особисту працю, а й в цілому за колектив бригади.

Отже, як бачимо, переваги останнього були очевидними.

Першим запозичив новинку колектив кінцевого складання реле проміжного управління (РПУ-0). Тут якраз йшов процес освоєння нового виробу. Зрозуміло, що в колективі виникло відразу багато труднощів, проблем. З робітниками бригади провели збори, на яких роз'яснили сутність праці за єдиним нарядом та системи розподілу зарплати із застосуванням коефіцієнта трудової участі.

Тепер справи в колективі, де бригадиром В. М. Чорний, йдуть добре. Вчасно виконуються планові завдання та соціалістичні зобов'язання. Тут створилася атмосфера доброзичливості, взаєморозуміння та взаємодопомоги. Дружба і згуртованість допомагають переборювати труднощі.

Знайшлися у передових робітників і свої послідовники. Колективи, які очолюють С. З. Рабер, Н. І. Ахмедова, Л. П. Самсонова та інші також взяли на озброєння нову форму організації праці.

На УВП діють стандарти, в яких визначено розміри премій залежно від трудової діяльності робітника. Ці стандарти поширюються і на бригади.

На зборах трудових колективів встановили «умовні» розряди та базові коефіцієнти трудової участі. Цим займаються нині в першу чергу ради бригад, що створені на УВП.

У даний час в цеху низьковольтної апаратури на кожній ділянці вже є бригада, що трудиться за єдиним нарядом. Нова форма праці позитивно впливає на дострокове виконання планових завдань та соціалістичних зобов'язань. А це — дуже важливо.

А. ГОНЧАРОВ,
начальник відділу праці та заробітної плати
Ворошиловградського УВП.

Слюсар-складальник Г. М. Савоник виконує норми виробітку на 140 процентів.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

Перевірці виконання колективного договору за перше півріччя була присвячена профспілкова конференція Одеського виробничого об'єднання «Електрик».

Незважаючи на труднощі в роботі, викликані переборами в постачанні сировини і матеріалів, колектив виконав основні виробничі завдання. План по валу виконано на 105,9 процента, понад завдання випущено продукції на 155 тисяч карбованців, реалізовано виробів на 102,3 процента. Питомо вага продукції вищої категорії якості становить 40,9 процента при зобов'язанні — 37,8 процента. Про-

ПРОФСПІЛКОВЕ ЖИТТЯ НА ПЕРЕВІРЦІ — КОЛДОГОВІР

ведено певну роботу по впровадженню нової техніки. Широко розгорнулось соціалістичне змагання за звання ударника комуністичної праці.

Комісія по перевірці виконання колективного договору та делегати конференції відзначили, що ряд пунктів договору ще не виконані або виконуються із запізненням. Особливу увагу звернуто на зміцнення

трудої дисципліни, по-жвавлення роботи громадських організацій, забезпечення безперебійної роботи цехів, усунення простоїв.

Делегат конференції, токар інструментального цеху В. С. Стельмашук висловив критичні зауваження на адресу адміністрації. На другій зміні немає світла, погано працює тельфер.

Про необхідність органі-

зації місця для відпочинку робітників влітку, наведення порядку у дворі механо-складального цеху говорила делегат Синько.

Про погану роботу автобусів, які підвозять робітників об'єднання з віддалених районів міста, йшла мова у виступі майстра швейної ділянки Лещенської.

У постанові профспілкова конференція зобов'язала адміністрацію і місцевий комітет вжити заходів, спрямованих на виконання колективного договору.

Г. ЮХИМЕНКО.

м. Одеса.

РАЦІОНАЛІЗАТОРСЬКИЙ ФОНД ЕКОНОМІЇ

У привітанні ЦК КПРС V з'їзду Всесоюзного товариства винахідників та раціоналізаторів зазначалося, що розвиток масової технічної творчості є одним з головних важелів вдосконалення суспільного виробництва, підвищення його технічного рівня і ефективності.

Завдання, висунуті в привітанні з'їзду, стали девізом в роботі раціоналізаторів нашого підприємства.

У даний час на Єнакіївському УВП нараховується 27 членів Всесоюзного товариства винахідників і раціоналізаторів. Дванадцять з них стали в минулому році авторами багатьох раціоналізаторських пропозицій. У 1980 році, наприклад, було подано і впроваджено у виробництво 15 раціоналізаторських пропозицій з умовним річним економічним ефектом 21,7 тисячі карбованців.

Це дало змогу підвищити продуктивність праці на 4,1 процента, виготовити додаткової продукції на 53 тисячі карбованців, заощадити 12 тисяч кіловат-годин електроенергії, а також 8 кубічних метрів лісоматеріалів, 3150 квадратних метрів стружкового шпону. Крім того, вдосконалено процес обробки меблів, виготовлено і змонтовано сушильну камеру на обробній ділянці.

За підсумками огляду кращим раціоналізатором підприємства визнано техніка-технолога В. А. Литовченка, який подав три раціоналізаторські пропозиції з економічним ефектом 9,7 тисячі карбованців.

З метою дальшої активізації раціоналізаторського руху та мобілізації творчої діяльності передовиків і новаторів виробництва, успішного виконання народногосподарського плану, систематичного підвищення ефективності виробництва і

поліпшення якості продукції раціоналізатори підприємства в одинадцятій п'ятирічці активно включились в соціалістичне змагання за кращу постановку роботи з раціоналізації та винахідництва.

Адміністрація УВП разом із місцевим комітетом профспілки, бюро первинної організації УТОГ та рада первинної організації товариства винахідників і раціоналізаторів затвердили внутрішньозаводську комісію з організації і підбиття підсумків соціалістичного змагання.

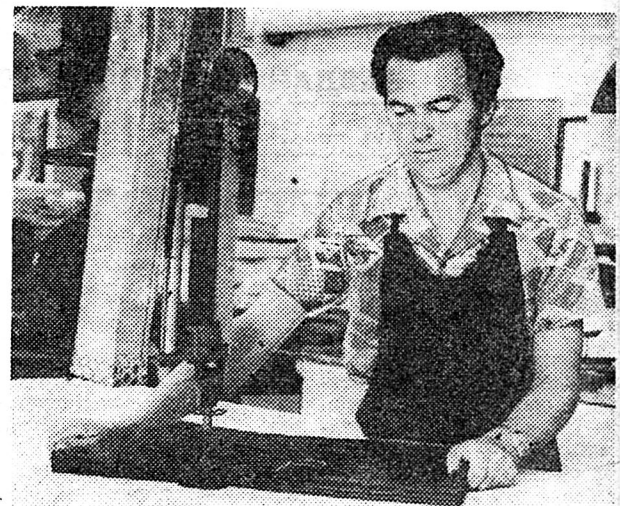
Умови змагання раціоналізаторів і винахідників вивішено на стенді «Куточок раціоналізатора». Хід і підсумки змагання систематично висвітлюються у стінній пресі.

На підприємстві організовано комплексні бригади, які уклали між собою договір про змагання. Плани роботи бригад, що передбачають розробку раціоналізаторських пропозицій, спрямованих на усунення так званих «вузьких місць» виробництва, підвищення продуктивності праці, механізацію ручних, важких і трудомістких робіт, поліпшення якості продукції, обговорено і затверджено на засіданні ради первинної організації товариства винахідників і раціоналізаторів.

У змаганні за звання «Кращий раціоналізатор» беруть участь всі новатори підприємства. Вони уклали між собою договори за дострокове виконання зобов'язань по створенню раціоналізаторського фонду економії в одинадцятій п'ятирічці.

Л. РИЖИХ,
голова ради первинної організації товариства винахідників і раціоналізаторів Єнакіївського УВП.

Донецька область.

Успішно виконує взяті соціалістичні зобов'язання першого року одинадцяті п'ятирічки різальник Дніпропетровського УВП, ударник комуністичної праці Микола Мойсейович Лізуненко. Виробничі завдання він завжди виконує на 150 і більше процентів. Фото М. МІНЧУКА.

ТЕХНАВЧАННЯ МОЛОДІ

Щороку до нашого експериментального - інструментального цеху приходять молоді поповнення, щоб одержати спеціальність токаря, фрезерувальника, шліфувальника, слюсаря-інструментальника.

Для того, щоб оволодіти цими складними професіями, молодих робітників закріплюють за досвідченими спеціалістами - наставниками, котрі передають їм свій виробничий досвід.

Завдяки такій практичній навчанню, хорошими спеціалістами з числа молодих стали фрезерувальник Олег Березін, шліфувальник Сергій Затулін, токарь Анатолій Осиченко, а фрезерувальник Ігор Ількевич виконує норми виробітку нарівні зі своїм наставником.

Нині в цеху введено систему технічного навчання цільового призначення, створено дві групи: в одній навчаються робітники, набуваючи знань для підвищення кваліфікації, в іншій — робітники, які хо-

чуть здобути другу та суміжну професію. Нагромаджуючи теоретичні знання у групі других і суміжних професій, робітники різних спеціальностей одночасно діляться своїм досвідом роботи.

Навчання з теоретичних дисциплін ведуть інженерно-технічні працівники цеху і технічних служб об'єднання.

Досвідчений фрезерувальник В. Д. Баран, що має професію довальника, стругальника, навчив цьому молодих фрезерувальників Олега Березіна та Ігоря Ількевича. Є у нас і слюсарі-інструментальники, що вміють працювати на шліфувальних верстатах.

Така практика технічного навчання сприяє вирішенню складних виробничих завдань у забезпеченні основного виробництва технічною оснасткою.

М. МЕЄРОВ,
начальник експериментально - інструментального цеху ДВО «Електромагніт».

Суть системи відображена вже у самій її назві. «Увага» — це уважне ставлення до кожного працівника підприємства, до його потреб і побажань. Здавалося б, у багатотисячному колективі це ідею важко здійснити. Однак піклування про себе тут відчують усі — чи то новачок або ветеран, робітник основного чи допоміжного виробництва, передовик чи відстаючий.

Система не визнає різниці. І в цьому є свій сенс. З днем народження, іншою важливою подією в житті людини поздоровлять кожного. І зроблять це урочисто, привселюдно, щоб запам'яталося. Але кращий працівник буде поміченим і відзначений значно частіше, відповідно до заслуг.

Особливо пильно стежить «Увага» за становленням у колективі молодих працівників. Випускника профтехучилища (і його батьків) поздоровляють з вступом у

СПОСІБ ЖИТТЯ — РАДЯНСЬКИЙ

НЕ ПОШКОДУЙ УВАГИ

Створити сприятливий моральний клімат у колективі, значно знизити плинність кадрів допомагає система «Увага», впроваджена на ордену Леніна Дніпропетровському металургійному заводі імені Петровського.

робітничу сім'ю петровців. Настане час — і прямо в цеху в гарному конверті з поздоровочною листівкою вручать йому його перші зароблені гроші. Підвищив юнак робітничий розряд — і ця подія теж не пройде непоміченою.

На службу в армію колектив проводить урочисто, з добрими побажаннями і напутніми словами ветеранів війни і праці. Так роблять нині на багатьох підприємствах. Але тут піклування заводського колективу молодий робітник відчуває і в армії. Його поздоровляють із святами, а перед закінченням служби

одержує воїн запрошення на роботу і перелік пільг, які йому надаються. Як же підєхав з такого колективу? І не дивно, що Петровка — одне з «наймолодших» підприємств міста. Близько трьох тисяч юнаків і дівчат працюють в його цехах.

— Висока дієвість нашої системи, — говорить секретар ради «Увага» П. М. Степук, — пояснюється насамперед гласністю передбачених у ній заходів. Як часом було раніше? Заохочують робітника премією, а вручають її мало не нішком; на заводських зборах нагородили людину грамотою, а безпосередньо в його ко-

лективі цього могли і не «помітити». В результаті ефект такого заохочення помітно знижується. Тому ми прагнемо на таких, здавалося б, «незначних» подіях дати відчуття людині, що вона не загубилася в колективі, що працю її помічено і оцінено. А це важливо для доброго робочого настрою. Ось чому ми старанно не пропустити жодної події в житті людини, — навіть таких, здавалося б, суто «домашніх», як весілля, народження чи реєстрація дитини.

Загальне керівництво системою «Увага» здійснює заводська рада. До неї ввій-

шли представники адміністрації, члени партійного бюро, профспілкові і комсомольські активісти, кращі майстри, бригадири, наставники. Звичайно ж, спеціфічна робота з людьми вимагає від членів ради, їх помічників у бригадах додаткових знань. Численна група металургів слухає лекції з психології, соціології, педагогіки. Спеціально для керівників системи випущено методичні посібники «Моральний кодекс петровців», «Рекомендації керівникові», «Щоденник наставника», «Книжка майстра».

До плану соціального розвитку заводу імені Петровського внесено новий розділ: «Удосконалення соціально-психологічних відносин у колективі». Система «Увага» — реальне його втілення.

Звичайно, не все, що вона дає, можна врахувати. Так, останнім часом втра-

чено робочого часу через прогули тільки серед молоді зменшилось на 15 процентів. Скоротились приводи в міліцію за дрібне хуліганство, зменшилась кількість конфліктів на робочих місцях. Плинність кадрів становить тепер лише вісім процентів — найнижча серед підприємств об'єднання. А якщо додати до цього пряму вигоду, одержану в результаті підвищення продуктивності праці, поліпшення якості продукції!

Чи багато сил та енергії вимагає система від тих, хто нею займається? Запитання, мабуть, риторичне. Чи багато треба, щоб поздоровити співробітника? Але від теплого слова, сердечної усмішки не таким гарячим здаватиметься палючий мартен і шумним гуркіт цеху. А це часом теж значить чимало.

А. ЧИРВА,
кор. РАТАУ.
м. Дніпропетровськ.

ДИТИНСТВО Федори Ахтамонівни Карук було нелегке. Вона рано залишилась круглою сиротою. З 1933 року дівчинку взяв на виховання колгосп. Через рік її направили в Білоцерківську школу для глухих дітей. Минув час, і Федора вступає до лав Ленінського комсомолу, її призначають піонервожатою. Тут же, в школі, навчилася шити.

За рік до закінчення Великої Вітчизняної війни Ф. А. Карук зустрілася з чужиною людиною — секретарем Білоцерківського міськкому комсомолу А. Т. Мимренко, яка направила її працювати на теперішню фабрику імені 8 Березня.

Працювала швачкою, ремонтувала військове обмундирування. Трудилася старанно. І незабаром біля її машинки було встановлено почесну відзнаку — Червоний вимпел.

У серпні 1944 року почало створюватися підприємство для глухих. Федора — в числі перших його організаторів. Вона писала листи подругам по школі, запрошувала приїжджати на роботу в Білу Церкву.

Поріг новоствореного підприємства для нечуючих переступило 15 перших дівчат. Працювати вже ніби то було кому, а ось швейна машинка — лише одна на всіх. Вчилися шити по черзі. Нелегкі то були часи. Не вистачало сировини та матеріалів. За простий, зро-

Першим інструктором виробничого навчання призначили Федору Ахтамонівну. З хвилюванням пригадає свої колишні учнів: — Дисципліновані вони були в мене. Швидко опанували професію. І заміж їх віддавала, і дітей виховувати допомагала...

ВІДДАНІСТЬ КОЛЕКТИВУ

міло, грошей не платять. Жити ж треба було за щось. Довелося просити роботу в легпромкомбінаті. Працювали надомниками. Багато хто не витримував, повертався назад у село. Та Федора виявилася хорошим агітатором: переборюючи тимчасові труднощі, вона і її подруги не залишили підприємство.

— Ось, нарешті, настав очікуваний день — день Перемоги... З того часу все змінилося на краще. На підприємство регулярно стали надходити тканини, облад-

Як кращий наставник, Ф. А. Карук вивела на самостійну життєву дорогу понад 25 молодих виробничих.

Ким би не працювала: закрійницею, інструктором виробничого навчання, майстром дільниці, заступником директора з навчально-виховної роботи, Федора Ахтамонівна показувала себе вмілим організатором, вимогливою як до себе, так і до підлеглих.

Великою радістю для неї була подія, коли її вперше обрали делегатом на Київську обласну конференцію

УТОГ, коли її ученицю Ніну Поперечну призначили майстром однієї з дільниць, а Олену Білоцьку та Ніну Гаркушу — контролерами готової продукції.

Передова робітниця виростила двох дітей — сина та дочку. Донька закінчила Київський технікум легкої промисловості, і, як і її брат, працює на КДВО «Контакт».

Федора Ахтамонівна любить читати книжки, газети, журнали. Постійно підвищує свої професійні знання: закінчила школу майстрів, школу комуністичної праці.

Вона також бере активну участь у громадському житті колективу — неодноразово обирається головою первинної організації УТОГ. Тепер Федора Ахтамонівна — голова громадського відділу кадрів, агітатор.

Груді передової трудівниці прикрашає урядова нагорода: ювілейна медаль «За доблесну працю. На ознаменування 100-річчя з дня народження В. І. Леніна», а також знаки «Переможець соціалістичного змагання».

Н. ГУЛЬДЯШЕВА.
м. Біла Церква.

Зустріч з делегатами

У Запорізькому обласному будинку культури відбулась зустріч з делегатами XI з'їзду Товариства.

Першою виступила голова облвідділу УТОГ Людмила Іванівна Фролова. Вона розповіла про роботу з'їзду, про значення прийнятих рішень.

Потім делегат з'їзду — заступник директора Запорізького учбово-виробничого підприємства з виховної робо-

ти Віктор Миколайович Дюков висвітлив питання «Успішна робота підприємств Товариства», розповів про поліпшення добробуту нечуючих трудівників.

Делегат з'їзду, передова робітниця УВП Раїса Никанорівна Леміш поділилася враженнями від роботи з'їзду, розповіла про звичайну працю нечуючих трудівників підприємства.

М. МАТВІЙЧУК.

ВЧИТЕЛЬКА

Славний життєвий шлях учительки молодших класів Новомиргородської школи-інтернату для глухих дітей Валентини Петрівни Яцкул. Вона одержує моральне задоволення від своєї праці. А це велике щастя для людини.

Найбільша нагорода для неї — вдячний погляд батьків, радісна усмішка вихованців.

Завітавши до першого класу, ви обов'язково звернете увагу на його естетичне оформлення. Тут гарно розміщені шафи, на полиц-

ках — вироби, малюнки учнів.

У класі Валентини Петрівни завжди чисто, затишно.

На уроці у цієї вчительки час спливає швидко і непомітно. Це тому, що В. П. Яцкул вміє зацікавити учнів.

Поважають і люблять вчительку не лише школярі, а й колеги. Вони цінують її зібраність, оперативність, чуйність, сумлінність.

Л. ПАВЛЕНКО,
бібліотекар школи-інтернату.
Кіровоградська область.

НЕВТОМНИЙ ТРУДІВНИК

Серед нечуючих міста Бердянська, що на Запоріжжі, заслуженим авторитетом користується робітник Першотравневого заводу сільгоспмашин Георгій Федорович Гриценко. Шанують його за працю. У Гриценка 45 років трудової стажу, 30 з них він віддав заводу. Час би вже й на заслужений відпочинок, але не сидиться трудівникові вдома.

— Подобається мені робота, колектив у нас гарний, і я люблю бути між людьми, — говорить Георгій Федорович.

За сумлінну працю нечуючого трудівника відзначено урядовими нагородами. У свята він одягає медалі:

«За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр.», «30 років Перемоги у Великій Вітчизняній війні», «Ветеран праці» і знаки «Ударник комуністичної праці», «Відмінник соціалістичного змагання» та інші.

Г. Ф. Гриценко активний учасник художньої самодіяльності клубу глухих, чуйний батько.

Нещодавно члени нашого Товариства м. Бердянська вітали Георгія Федоровича з ювілеєм трудової діяльності, побажали щастя, здоров'я.

С. МОРДУШЕНКО.
м. Бердянськ,
Запорізької області.

ЗА ВИСОКУ ЯКІСТЬ

На Сімферопільському УВП відбувся конкурс професійної майстерності за присвоєння звання «Краща швачка-мотористка». Своєрідною підготовкою до його проведення став попередній конкурс.

Робітниця підприємства з великим ентузіазмом включилася в боротьбу за право вийти в число переможців.

Багатом швачкам став у нагоді передовий досвід наставників, старших товаришів. Тому протягом відведеного часу йшла наполеглива боротьба за максимальне використання кожної

робочої хвилини, за високу якість виконаної операції.

За сумою балів, набраних учасниками конкурсу, переможцями стали: Марія Анікіївна Лисенко, Зінаїда Григорівна Дирягіна та Катерина Іванівна Мельничук.

В урочистій обстановці переможцям конкурсу вручено грошові премії, а всім його учасникам оголошено подяку та піднесено букети квітів.

Л. КОСТРИЧЕНКО,
перекладач Сімферопільського УВП.

На знімку: переможці конкурсу за звання «Краща швачка-мотористка».

У гуртожитку Івано-Франківського УВП велику виховну роботу серед мешканців проводить голова ради гуртожитку, член комітету комсомолу підприємства Ганна Вінтоняк (на знімку в центрі).

Після закінчення Київського технікуму легкої промисловості Ганна працює у відділі технічного контролю. Вона бере активну участь у художній самодіяльності обласного Будинку культури глухих.

Г. Вінтоняк завжди чуйна до людей, до неї тягнуться товариші по роботі, бо комсомолка не тільки цікава співбесідниця, а й хороший спеціаліст.

Фото Н. МІНДЕЛЯ.

ТАК вийшло: в один день надійшли два листи і обидва на одну тему. У першому колишній крупний працівник Товариства, а нині пенсіонер, гірко ремствує на те, що ось працював понад сорок років, і для людей, і Товариства зробив багато доброго, а тепер ніхто не пам'ятає, навіть листівки на свято не надішле, а щоб хто зайшов, куди-небудь запросили... Пішов на пенсію — як помер! — пише він.

У другому листі колишній голова облвідділу УТОГ, що теж вийшов на пенсію, говорить про брак пам'яті і людську недякуність. Все життя віддав людям, а тепер ніхто не згадає, не скаже доброго слова, і несподівано для мене адресує цей докір саме мені: ось ви ж писали про один колектив, а я так багато зробив для цього колективу, а ви... Так, писав, і мова йшла про те, як успішно працювали люди в десятих п'ятиріччі, а про історію колективу не йшлося. Це, по перше, подруге, — знайомився з цим колективом, цікавився всім, і жодна людина не назвала імені колишнього голови, не згадала його.

Що ж мені було робити? Боляче, коли не пам'ятають, але... Пам'ять хоч і безтілесна, її не побачиш, до неї не доторкнешся, а все ж вона існує, і, буває, її немає. І гірко, звичайно, коли немає, а особливо тим, хто довго жив і працював, і йому хоч трохи хочеться цієї пам'яті, визнання, людського тепла. Адже це так легко обходитися, але дуже дорого цінується. Знають про це люди. Не так

давно було прийнято постанову уряду про допомогу пенсіонерам, престарілим і одиноким громадянам, про піклування про них і увагу до них.

А пенсіонери, одинокі вони чи ні, — скаржаться, нарікають. Тому що недостатньо одного піклування офіційного — душевне більш тепліше, але вони думають: ну чому нас не пам'ятають?

І справді, чому? Невже у повсякденних дрібних турботах і метушні так легко

ні в світі хірурга — він у свої молоді роки ризикнув і зробив мені операцію, від якої відмовилися інші, більш досвідчені лікарі, і завдяки йому я живу, а що може бути більш прекрасним за життя і роботу...

Пам'ятаю, звичайно, й інших, але не так, і знаю, що деякі ображаються на мене. Та чи винен я...

До мене приходять листи. Вони приходять несподівано, і всім я радий, як новим друзям. За кожним лис-

ра, і ось по асоціації думаю: ну чому не скаржиться на те, що її «забули» жінка, яка, пішла на пенсію, колишній директор УВП — замість цього вона гаряче розповідає про те, що встигла і що не встигла зробити для членів УТОГ; чому колишній бібліотекар Будинку культури так близько до серця сприймає вірші і прозу глухих авторів, і що змусило її в заслужені вже роки здійснити поїздку з України до Челябінська і далі — в Нижній Тагіл, Нижню Санду, а потім додому через Перм, Киров, Ярославль і скрізь зупинки, зустрічі з людьми. І пише вона мені тому, що просить надіслати адресу глухого поетеси, щоб подякувати їй за вірші.

Читаю такі листи і серце переповнюється гордістю за те, що ось є такі люди, і присмак гіркоти є, що є й інші. І знову приходжу до висновку: справа не в тих, кого не пам'ятають. Знають, світили, та не гріли, не порадували інших теплом свого серця, були обачливими в добрі, яке робили, і тому не знайшлося їм місця в пам'яті серця.

Тих, хто істинно був дбайливим і щедро добрим до людей, пам'ятають і будуть пам'ятати. Так що на бо-лісні запитання моїх кореспондентів: ну чому? доведеться відповісти: запитайте себе!

За все — чи були ви справжньою людиною, роблячи добро — для людей чи для себе? А якщо для себе — то в людській хоч і є обов'язок пам'ятати, але є і право — не пам'ятати...

М. НИРОВ.

Запитай себе...

НА ТЕМИ МОРАЛІ

забуваємо ми тих, хто з різних причин пішов від нас, наших справ, нашої сфери уваги. Ну нехай і не дрібні у людей турботи, нехай великі, важливі, всерйовно, як же можна забути людину? Адже в тому й річ. І чим більше я думаю про це, тим більше приходжу до думки, що, може, справа не в тих, хто не пам'ятає, а в тих, кого не пам'ятають.

Жорстоко, але це так. Пам'ять, вона наче вибирає, вона — там, де справжнє добро. Пам'ять за медичною наукою — властивість мозку, але пам'ятають люди не розумом, а серцем... Ось і я — скільки людей зустрічалося на моєму шляху. З одними довго був поруч, з другими — зустрічі були короткими, але добре пам'ятаю директора фабрики, який не побоявся взяти мене, інваліда, на роботу, пам'ятаю лікаря, відомого ни-

том — людина, її тривоги, її радощі, просто її думка про те чи інше. Люди з Дзенька, Артемівська, Запоріжжя, Кривого Рогу та інших міст, що ніколи не бачили мене, надсилають листи — іноді лають, іноді пишуть тепло і сердечно, спіраються зі мною, дякують за вірші і статті в газеті. Жінка з Лозової Харківської області пише вірші і просить виправити в них «рифму і риму»..., хлопець з одного міста просить по-знайомити його з дівчиною з Вінниці, і на всяк випадок зазначає, якого вона повинна бути зросту і ваги..., а одна досить рішуча дама розповідає в листі про те, як вона побита чиновника-бюрократом на його службовому місці і вимагає, щоб я «пропечатав» його в газеті...

І я думаю, бачу — у кожному листі, кожному рядку проявляється характер авто-

СВОЇ книжки поетеса, лауреат республіканської комсомольської премії імені М. Островського 1980 року Ніна Гнатюк називає дещо незвичайно. Авторка ніби вихоплює з певної пори року якусь найхарактернішу ознаку або рису і виносить її на обкладинку чергової збірки віршів.

Робиться те, звісно, не випадково. Адже кожна пора року асоціюється у нас з певним віковим періодом. Ми звикли — і то цілком виправдано — іменувати юність весною життя, людську зрілість порівнювати з літом, а осінь — з тим віком, коли скроні прив'ялює перша паморозь сивини.

За назвами книжок Ніни Гнатюк можна, як мені здається, простежувати не лише зовнішню зміну періодів життя, але й в якійсь мірі людську долю. Поетеса вийшла з «Пелюсток грому», а потім відбулось у неї «Прощання з березнем». Минали роки й авторка «Посіяла жито». Тепер впритул підійшла до своїх поетичних жнив. «Час колосіння» — так називається її четверта книжка, яка вийшла минулого року у видавництві «Радянський письменник».

Є поети, чия творчість нерозривно пов'язана з тим чи іншим краєм, відданість якому вони довели не раз і зберігають вірність на все життя. Принагідно слід зауважити, що подібна «географічна обмеженість» ніскільки не звужує тематичних образів поета. І, думається, що в цьому одна з особливостей високого мистецтва, його привабливості, сил.

До таких поетів належить і Ніна Гнатюк. З її джерельно свіжих і чистих, не підробно широкіх і не надуманих рядків постає в розкішній зелені Віниччина, зокрема, чарівний куточок області — Придністров'я. Край, де рясно родять сади і виноградники, де щороку збирають гарні врожаї цук-

рових буряків, де щедро колоситься хлібне поле. Однак найголовніше багатство цього краю, його найбільша окраса, звісно, люди.

«Подолання мої» — такою сердечною прихильністю звертається авторка до своїх земляків, трударів колгоспних нив і ферм. Так назвала вона й один з розділів нової книжки. Нехай не показні зовні, нехай видаються часом незграбними,

НОВІ КНИГИ ЩЕДРЕ КОЛОСІННЯ СЛОВА

зате у них... «душа як росина стопроменем дня вирава». «У пшеницях і квітах мій народ!» — гордо заявляє поетеса, щоб тут же дійти до прекрасного відкриття: «бо кожен тут сіває, поет і майстер».

Про любов до рідної землі вже створено чимало віршів. Про ці почуття писало вже не одне покоління поетів. Тут мимоволі можна повторитися і навіть збитися і несподівані грані. Однак Ніна Гнатюк щасливо уникла цього, і, зайвий раз довідавши, що справжнє поезія навіть вищезазначеному робить невичерпною, відкриваючи у ній нові цікаві і несподівані грані.

Саме такими гранями стали образи «зі мною подих рідної землі, як материнських рук благословення, або «хліб на столі, як монумент на честь трудящої людини».

Свою кровну спорідненість і душевну нерозривність з людьми, щедрою у неповторній красі Поділля, авторка висловлює такими, глибоко відвертими і хвилюючими рядками:

«Не раз я чула: утікай з глуші,
Засохнеш, як волошка
в пшеницях».

Мені ж село подільське до душі.
І вишита сорочка до лиця.
(«ОДА СЕЛУ»).

Читаєш, перечитуєш поезії Ніни Гнатюк і все більше переконуєшся, що маєш справу з тонким, спостережливим художником. Художником, який вміє не тільки вчасно помітити ту чи іншу деталь, картинку або явище, але вміло й водночас просто, зрозуміло для

читача передати її. Ось як, приміром, двома-трьма скупими, але вдалими штрихами показує авторка передвесняний настрій:

Ще сплять в бруньках
листочки-немовлята,
Ще з березнем не стрілися
гілки.

У вузликах насіння
носити хата,
Щоб навесні засіяти
грядки.
(«ЩЕ СПЛЯТЬ
В БРУНЬКАХ...»)

Відданість Поділлю, сонячному Придністров'ю ніяк не ототожнюється з місцевим патріотизмом, коли поетеса зізнається, що для неї навіть світ «немов клембіська вишиванка, барвами весільно вирава...» Водночас повз пильну увагу поетеси не проходить непоміченим той факт, що «на планеті вже більше ракет, ніж колюсок і птиць». Ніна Гнатюк змушує читача глибоко задуматися над цим, пройтися тривогою за завтрашній день людства.

Як бачимо, мислення, те-

матика поезій виходить за рамки регіону, стає масштабнішим, набуває вагомості, повноти.

В одверто ліричній, інтимній тональності написано розділ «Листи до тебе». Одразу вловлюєш довірливий тон, яким авторка веде розмову з читачем, відчуваєш дещо піднесену схвилюваність поезії, непомітно настраюєшся на співпереживання з ліричною героїнею, разом з нею переходиш від простого мажору, якому навіть затісно у берегах, до світлого причаєного смутку. Туди, де квітне дихання

зелене,
Як знову, знову хочеться
піти...

О, як вони спізналися до мене,
Твої листи, усміхнені листи.
(«ТВОЇ ЛИСТИ»)

Хтось із поетів сказав, що одним із завдань інтимної лірики є не тільки хвилювати справжністю, чистотою почуттів, але й навчати читача мудрості любові. Саме такою мудрістю пройняті рядки:

Літа русяві — ще не сивії,
Любов у ватрі — непогасная.
Як важко грати роль

щасливої,
Як легко грати роль
несчасної.

(«ЛІТА РУСЯВІ —
ЩЕ НЕ СИВІЙ»)

Кращі поезії нової книжки «Ода селу», «Ямпільська осінь», «Жінка світом іде», «Подих землі», «Вогонь», «Виступ на буряковому полі», «Ровесники», «Колосіння» засвідчують про непересічність таланту, оригінальність світобачення авторки. Поезія всяким сумнівом поетичне слово Ніни Гнатюк виколошується вагоме, а тому треба сподіватися щедрих, багатих жнив.

К. АНДРІЙЧУК.

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКА ХРОНІКА

ТВОРЧА ВДАЧА ХАРКІВ'ЯН

Нещодавно Харківський народний самодіяльний театр глухих показав ужгородську виставу А. Арбузова «Таня». Театр має славу історію. Останніми роками його колектив особливо змінив творчо. Це сталося завдяки тісному зв'язку самодіяльних акторів з Харківським інститутом мистецтв імені І. П. Котляревського.

Театр побував у багатьох містах країни — Москві, Ленінграді, Одесі, Дніпропетровську та інших. І всюди глядач зустрічав акторів тепло, з сердечною вдячністю за відданість самодіяльному мистецтву, за високу режисерську та акторську майстерність.

Не випадковий успіх харків'ян в Ужгороді. Довго після вистави не розходилися глядачі, бесідували з її учасниками.

Режисери А. Н. Росинська та Н. С. Борисенко акцентують увагу у цій постановці на культуру людських стосунків. Кохання, відірване від громадського життя, від трудової відда-

чі, від самовдосконалення — приречене на загибель. Герої вистави, незважаючи на тяжкі удари долі, — люди мужні, вольові, високоморальні, цілеспрямовані, і тому вони щасливо знаходять себе в житті.

Великою владчею у виставі є виконання головної ролі Л. Малихіною. Її Таня приваблива, жартівлива. Актриса вдалося в ролі все — і комедійні, і ліричні, і драматичні моменти.

Вдало виконав роль Ігнатова В. Неструєв. Запам'ятався у виставі І. Нествед у ролі Шаманової. Її героїня благородна, розумна, ділова. Цікавий у ролі Васіна В. Хоменко.

Створюють потрібну атмосферу декорації, створені художником Г. Батієм.

Режисери вистави домоглися живого хвилюючого діалогу, хорошого ансамблю, чіткої гри акторів, високої сценічної культури, що на любительській сцені буває не часто.

О. АСАУЛ,
інструктор Закарпатського облвідділу УТОГ.

НА КУРСЬКІЙ СЦЕНІ

У успіх виступили учасники народного ансамблю танцю «Славутич» (керівник В. Д. Возіян), естрадного колективу (керівник Г. М. Лівертовська) та ілюзійністи (керівник А. А. Резнік) із Запорізького обласного будинку культури у місті Курську.

Нечуючі братнього Товариства захоплено вітали виконавців танцю «На схи-

лах Дніпра», учасників сатиричних сценек, співаків, читців.

Дуже сподобався глядачам виступ Павла Раковича, який виконав танець «Старенькі».

У сатиричних сценках відзначився художній керівник Запорізького будинку культури В. Є. Капушак.

С. МАТВІЄНКО.

ЗУСТРІЧ З ПРЕКРАСНИМ ВИСТАВКА В КЛУБІ

Недавно в Садгирському будинку культури глухих експонувалася виставка робіт народних художників Буковини: ветерана Великої Вітчизняної війни, учасника штурму Берліна Петра Івановича Червеноку, Олени Миколаївни Мельничук та їх вихованців — школярів, які відвідують очолювані ними гуртки образотворчого мистецтва.

В 16-ти картинах П. Червеноку з великою художньою майстерністю зображено природу, людей праці. Особливий інтерес у відвідувачів викликали такі полотна, як «Верховина в Карпатах», «Піонерський табір», «Береги в сніжні», «Доярка Марічка» та інші.

Багато робіт цього художника експонувалися на обласній, республіканській та всесоюзній художніх виставках.

Вісім робіт Олени Мельничук виконані методом машинного вишивання: «Ле-

нін у Смольному» (худ. Н. Хитриков); «Ленін у Шушенському» (худ. М. Кривенко); «Летять журавлі» (худ. А. Гриняй).

За своїм змістом і якістю виконання роботи О. М. Мельничук викликали великий інтерес у відвідувачів.

Над відділом дитячих робіт — напис: «В кожному малюнку — сонце». На виставці було представлено 37 робіт учнів 3—4 класів із 37—39-ї загальноосвітньої школи. Помітно виділяються роботи Г. Магдич, Г. Минтянської, Г. Білик, Н. Ков'юк.

Про історію образотворчого мистецтва, його роль у житті людини, а також про свій творчий шлях розповіли нечуючим відвідувачам виставки П. І. Червеноку.

Директор Будинку культури Б. М. Зелікман подякувала художникам за цікаву виставку.

Г. УЛЬЯНЕНКО.

ПОРТРЕТ МІСТА ПИШУТЬ АКВАЛЕРИСТИ

Історія і сьогоднішній день столиці України постають в експозиції «Києву — 1500», що відкрилась в Республіканському виставочному павільйоні. До неї увійшло близько ста сімдесяти робіт художників-акварелістів з Москви і Ленінграда, багатьох республік країни. Сорок днів працювали в місті-герої на Дніпрі учасники творчої групи, організованої Спілкою художників СРСР і Спілкою художників України, щоб напередодні славного ювілею древнього і вічно молодого Києва створити його яскравий портрет.

Майстри акварелі ознайомилися

з визначними пам'ятками міста та його новобудовами, з трудівниками прославлених підприємств — «Арсеналу», «Ленінської кузні», «Більшовика», Дарницького шовкового комбінату і заводу художнього скла. Їх враження від зустрічі з «матерією міст руських» яскравими барвами лягли на полотна.

Ця виставка справді унікальна, — сказав на вернісажі секретар правління Спілки художників СРСР, народний художник Російської Федерації О. Савостюк. — Майстри акварелі розповіли про місто з не повторною самотністю.

Футбол 3 ДЕБЮТАНТІВ — У ЧЕМПІОНИ

Цьогорічна першість міста Києва з футболу серед нечуючих завершилася у липні і проходила за новим положенням. У боротьбу включилися чотири команди спортсменів — дві від міського відділу УТОГ, КДВО «Контакт» і заводу «Червононний екскаватор».

У першій зустрічі помірялися силами команди об'єднання «Контакт» і «Червоного екскаватора», які вперше брали участь у подібних змаганнях. Спочатку ініціатива була на боці більш досвідчених футболістів «Контакту», де виділялись своєю грою М. Кірош, С. Мишалов, В. Петранін. Останній забив у цій грі три

голи, але це не принесло бажаного успіху, оскільки загальний рахунок залишився нічийним, 3 : 3.

У зустрічі двох команд, що представляли міськвідділ, відчутна перевага була на боці першої команди, незважаючи на те, що вона була в ослабленому складі. Адже В. Костенко, С. Адаменко, В. Бабій беруть участь у навчально-тренувальному зборі у складі збірної країни.

Загальне перше місце завоювали футболісти «Червоного екскаватора». Таким став їх дебют. У вирішальній грі вони з рахунком 1 : 0 перемогли першу команду міськвідділу. Друге місце

це посіли спортсмени «Контакту», на третьому — багаторазові чемпіони — перша команда міськвідділу УТОГ.

Тепер у футболістів Києва розпочинається напружена підготовка до першості УРСР. Тренування планують проводити чотири-п'ять разів на тиждень. До них залучаються молоді, перспективні футболісти Лаврик, Загребелько, Старовит, Цесельський, Скоренко. Дехто з них виступить у серпні в місті Миколаєві, де пройде першість УРСР з футболу.

В. КУЛІБАБЕНКО,
тренер Київського облвідділу УТОГ з футболу.

Волейбол В ГОСТРІЙ БОРОТБІ

З третього по восьме липня в Палаці спорту автозаводу «Комунар» м. Запоріжжя проходили змагання на першість Товариства з волейболу. Її виборювали ві-

сім чоловічих та вісім жіночих команд, розподілених на підгрупи. У фінал виходили дві команди з кожної, решта виборювали з 5 по 8 місця.

Київські волейболісти виступали в дещо послабленому складі: серед дівчат не було Наталії Ніколаєвої та Тамари Куки, а серед чоловіків — Дмитра Наза-

На знімку: чемпіони УТОГ 1981 року з волейболу — жіноча команда Одеського облвідділу (перший ряд вгорі) та чоловіча команда Запорізького облвідділу (другий ряд внизу).

ревича, які відбули на тренувальний збір до Москви. Серед жіночих команд головними претендентами на звання чемпіонів були спортсменки з Одеси та Запоріжжя. Особливо цікавим видався їх фінальний поєдинок. Рахунок 3 : 1 говорить сам за себе. Чемпіоном стала команда Одеси (тренер П. Веснянко), на другому місці — спортсменки Запоріжжя, на третьому — киянки.

Серед чоловіків фаворитами були команди Києва та Запоріжжя, які до цього вже носили чемпіонське звання УТОГ. І тут, як і серед жінок, вирішальну роль зіграв фінальний поєдинок. У напруженій боротьбі з рахунком 3 : 2 перемогли запоріжжя (тренер М. Некрасов), кияни — на другому місці, на третьому — спортсменки з Житомира.

С. СЕМЕНЕНКО.

Редактор
П. БУЛАТОВ.